

Coepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden

Secretariaat: Hogeschoorweg 21, 5911 EJ Venlo
secretariaat@knvg.nl www.knvg.nl

Aan de Vaste Commissie Van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer

4 maart 2012

Geachte Commissie,

De Coepel van Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden ('KNVG') heeft met teleurstelling kennis genomen van de zeer negatieve brief van 27 februari 2013 van staatssecretaris Jetta Klijnsma als reactie op de kritische vragen die leden van de Tweede Kamer haar hadden gesteld. Die vragen betroffen de starre toepassing van de van overheidswege vastgestelde risicovrije rente, die pensioenfondsen moeten hanteren bij de berekening van hun verplichtingen. Uit de antwoorden van de staatssecretaris blijkt dat de toepassing van die rente er inderdaad de oorzaak van is dat thans miljoenen Nederlanders worden geconfronteerd met een korting op hun pensioen. De staatssecretaris miskent die grimmige werkelijkheid nu zij onverkort vasthoudt aan die rente. Zij baseert zich daarbij op een niet bestaande financiële wereld, waarin alle Nederlandse pensioenfondsen – in haar woorden - 'te allen tijde over [moeten] kunnen schakelen op risicovrije beleggingen, zoals staatsobligaties, om de aanspraken veilig te stellen.' Heeft de financiële crisis niet juist geleerd dat financiële markten uiterst negatief reageren op dergelijk vluchtgedrag en dat pensioenfondsen onverantwoord veel risico zouden hebben gelopen als zij de staatssecretaris in die gedachtegang zouden hebben willen volgen? De omvang van de pensioenfondsen in Nederland is van dien aard dat het op de markt brengen van grote pakketten aandelen of obligaties de waarden van die producten ernstig zou verstoren. Dat is dus het tegendeel van het veilig stellen van de aanspraken.

Ten onrechte stelt de staatssecretaris dat de risicovrije rente aansluit bij ' het karakter van de Nederlandse pensioenregelingen, op grond waarvan werknemers aanspraken opbouwen met een hoge mate van zekerheid.' De miljoenen Nederlanders, die nu worden geconfronteerd met kortingen op hun pensioen, weten dat die veronderstelde 'hoge mate van zekerheid' in werkelijkheid helemaal niet bestaat en alleen maar een juridische fictie is. Onder de huidige omstandigheden draagt de risicovrije rente veeleer bij aan de zekerheid dat het pensioen wordt gekort dan aan de zekerheid dat het wordt uitgekeerd.

De staatssecretaris stelt ook dat er hoge eisen gesteld moeten worden aan de financiering. Waarom wordt bij de berekening van de premies dan wel een rendementscriterium gehanteerd, waardoor de daarvoor gebruikte rente veel hoger ligt? Als de redenering van

de staatssecretaris zou kloppen dan zouden alle premies die nu worden betaald niet kostendekkend zijn, hetgeen in strijd is met wat de Pensioenwet beoogt.

In de brief wordt als voorbeeld een pensioenfonds genoemd dat zijn activiteiten staakt. Zo'n pensioenfonds zou een dekkinggraad van 100% moeten hebben op basis van een risicovrije rente om de verplichtingen over te kunnen dragen aan een verzekeraar zonder de aanspraken te hoeven verlagen. Een onjuiste redenering als je bedenkt dat verzekeringsmaatschappijen voor dergelijke verplichtingen een zekerheidsmarge van 99,5% moeten bieden en pensioenfondsen slechts 97,5%. Dit voorbeeld toont indirect juist aan dat de risicovrije rente niet gebaseerd is op steekhoudende argumenten. Bovendien zou de vaststelling van de dekkinggraad niet gebaseerd moeten zijn op een liquidatiemodel. We moeten uitgaan van een "going-concern" en daarom alleen al is het totaal voorbijgaan aan langjarig gerealiseerde rendementen niet te rechtvaardigen. Natuurlijk moet men voorzichtig zijn, maar met de huidige manier van werken worden pensioenfondsen arm gerekend.

Onbegrijpelijk is de opmerking van de staatssecretaris dat verhoging van de rekenrente zou betekenen dat er minder geld overblijft voor de indexatieambitie. Het moge de staatssecretaris toch duidelijk zijn dat de nominale uitkering minder voordelig is dan de volledig voorwaardelijke indexatieambitie. Minder geld voor indexatie kan daarom nooit een argument zijn voor afstempeling.

De noodzaak tot ingrijpen is volgens de staatssecretaris aan de orde vanwege de voortdurende stijging van de levensverwachting en de langdurige crisis op de financiële markten. De plotselinge structurele stijging van de levensverwachting is sinds 2010 inmiddels volledig verwerkt in de dekkinggraden. De crisis in de financiële markten is een fenomeen waarvan in ieder geval de beleggingen van de pensioenfondsen weinig last hebben gehad. Over de jaren zijn rendementen gerealiseerd die ruim boven 6% tot 7% liggen. Het is natuurlijk wel waar dat de gehanteerde rekenrente sterk door de financiële crisis is beïnvloed. Nederland is nog steeds een dermate financieel veilig land dat overtollige liquiditeiten uit Zuid-Europa vanzelf hierheen vloeien, ook al is de rente in sommige gevallen zelfs negatief. Maar dat verschijnsel heeft niets te maken met de gezondheid van de pensioenfondsen en dat zou toch de enige graadmeter moeten zijn die in de dekkinggraad wordt weerspiegeld.

Met vriendelijke groet,

Martin van Rooijen, Voorzitter